

Armoedebestrijding Ruilgoederenbank

Voorbeelden uit de praktijk

De Ruilgoederenbank (RGB) in Nieuw-Buinen is een laagdrempelige voorziening waar mensen met weinig geld, spullen kunnen krijgen in ruil voor een wederdienst. Een wederdienst kan zijn: helpen in de winkel, kleding sorteren, een buurgenoot helpen bij boodschappen doen of een muurtje verven bij iemand thuis. Via de RGB worden inwoners van Nieuw-Buinen sociaal geactiveerd.

Sociaal Werk Nederland en Movisie vinden de RGB een goed voorbeeld van 'Sociaal maakt Gezond', omdat het mensen stimuleert om maatschappelijk actief te zijn.

SOCIAAL MAAKT GEZOND

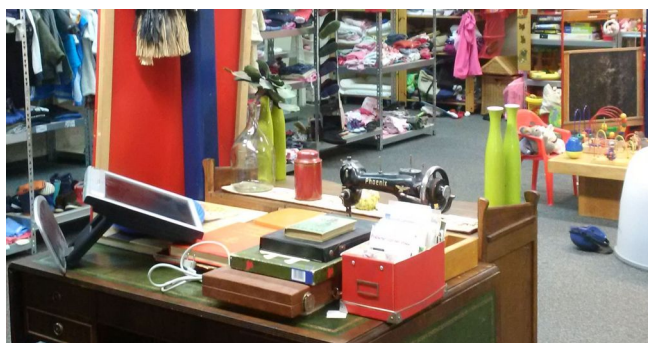
Bij de RGB snijdt het mes aan twee kanten. Mensen met een krappe beurs kunnen spullen (kleding, meubels) en diensten krijgen zonder daaraan geld uit te geven. Het geld dat zij hiermee besparen kunnen ze besteden aan huisvesting en primaire levensbehoeften, zoals eten. Door het leveren van een wederdienst komen mensen hun huis uit en onder de mensen. En door iets te doen voor een dorpsgenoot voelen zij zich nuttig. Uit onderzoek blijkt dat mensen met weinig geld een minder goed ervaren gezondheid hebben dan

mensen die leven boven de armoedegrens. Moeten leven van weinig geld kan leiden tot ongezone leefstijlgewoontes en van invloed zijn op iemands mentale gezondheid. Mensen kunnen veel stress ervaren over de geldzorgen die zij hebben en deze zorgen kunnen participeren in de samenleving in de weg staan.

AANPAK

De RGB is opgezet voor mensen bij wie het even tegenzit en voor mensen die (tijdelijk) krap bij kas zitten. De RGB biedt zingeving en dagbesteding aan tien vrijwilligers met een afstand tot de arbeidsmarkt. De vrijwilligers bij de RGB zijn langdurig werkloos, hebben een licht verstandelijke en/of een fysieke beperking of niet aangeboren hersenletsel. Samen met de coördinator van de RGB en regisseur vanuit het Sociaal Team wordt gekeken waarin een vrijwilliger zich wil ontwikkelen. Ook wordt gekeken of het passend is, en zo ja op welk moment, om de vrijwilliger te stimuleren door te stromen naar een betaalde baan. Het volgen van bijscholing, training en cursussen behoort tot de mogelijkheden. Er zijn ook gepensioneerden die als vrijwilliger begeleiding bieden of hun kennis en ervaring overbrengen op andere vrijwilligers. De dagelijkse leiding van de RGB ligt bij de coördinator. Dit is een stagiair van de MBO opleiding spw4 (1e jaar), die wordt begeleid door een beroepskracht van de sociaalwerkorganisatie ANDES.

Inwoners van Nieuw-Buinen en omgeving die weinig geld hebben, kunnen bij het Sociaal Team een pasje aanvragen, wat hen de mogelijkheid geeft om goederen en diensten bij de RGB te 'kopen'. Het Sociaal Team doet een financiële check voordat zij een pasje verstrekt.

Goederen en diensten die de RGB levert zijn bijvoorbeeld kleding en meubels, groenten en fruit uit de moestuinen, reparaties van fietsen en elektrische apparaten, helpen bij verhuizen, schilder- en behangwerkzaamheden, het maken en bewerken van houtproducten.

SAMENWERKING

De RGB is in 2009 geïnitieerd door Welzijnsgroep ANDES, Gemeente Borger-Odoorn en woningbouwcorporatie LEFIER. Zij zorgen, samen met het Sociaal Team en de inwoners van Nieuw-Buinen, ervoor dat de RGB kan blijven bestaan. De gemeente betaalt gas, water en licht en de woningbouwcorporatie verhuurt het pand 'om niet' (geen huurbedrag). Vanuit de sociaalwerkorganisatie wordt de coördinator van de RGB begeleid en het Sociaal Team zorgt voor de toeleiding van inwoners met een krappe beurs en activeert mensen die als vrijwilliger actief willen zijn. Ook is het Sociaal Team beschikbaar voor het geval er problemen, of moeilijke kwesties, zijn bij het begeleiden van de vrijwilligers.

WERKT HET?

Er is geen onderzoek gedaan naar de effecten van de RGB. Wel is bekend dat de RGB al vijf jaren naar volle tevredenheid draait. Zowel het aanbod als de uitgifte van tweedehands goederen en diensten groeit jaarlijks. Professionals van het Sociaal Team zien dat mensen die eenmaal actief zijn, ook actief blijven. Dit geldt zowel voor de vrijwilligers bij de RGB, waaronder mensen die al generaties werkloos waren, als de inwoners die regelmatig goederen of diensten inleveren of 'kopen' bij de RGB. Begin 2016 hadden 215 van de 5100 inwoners van Nieuw-Buinen een pasje voor de RGB.

SUCCESSFACTOREN

- De RGB maakt het mogelijk dat mensen meer deel nemen aan de samenleving, doordat zij als vrijwilliger actief zijn of iets betekenen voor een dorpsgenoot.
- Het ruilprincipe, iets doen voor je dorpsgenoot, bevordert wederkerigheid tussen inwoners en daarmee versterkt het sociale netwerken.
- Vrijwilligers worden sociaal actief en krijgen de kans om zich verder te ontwikkelen.
- Doordat mensen een wederdienst doen voor een dorpsgenoot, voelen zij zich meer gezien. Dit verhoogt hun zelfvertrouwen en is van positieve invloed op hun mentale gezondheid.

MEER WETEN?

Sociaal team Veenland: www.socialeteamsborgerodoorn.nl/het-veenland.html

Sociaaleconomische status: Wat is de samenhang met gezondheid en zorg? In: Volksgezondheid Toekomst Verkenning, Nationaal Kompas Volksgezondheid (2013). A. Verweij. RIVM, Bilthoven.

